Laudáció András Szilárd kimagasló tehetséggondozó munkájának elismerésére

Egy pedagógus munkájának maradandó értéke azokban az emberekben ismerhető fel, akik a tőle kapott tudást, szemléletet és ösztönzést továbbviszik. András Szilárd matematikus, a Babeş–Bolyai Tudományegyetem docense mintegy harmincöt éve végzett tehetséggondozó tevékenységének hatását matematikusok, matematikatanárok és a matematika iránt érdeklődő fiatalok nemzedékei őrzik.

Ez az életút különösen korán kezdődött. András Szilárd már középiskolásként matematika-szakköröket tartott iskolatársainak. A matematika szeretete számára már ekkor összekapcsolódott a tudás megosztásának igényével és a közös gondolkodás örömével. Egyetemi hallgatóként rendszeresen hazajárt a csíkszeredai Márton Áron Gimnáziumba és a székelyudvarhelyi Tamási Áron Gimnáziumba, hogy az érdeklődő diákokkal foglalkozzon. Ezekből a szakköri közösségekből később számos matematikus és matematikatanár került ki. Az ott kapott feladatok, beszélgetések és felismerések pályákat indítottak el, és olyan szakmai kapcsolatokat alapoztak meg, amelyek hosszú távon is meghatározóvá váltak.

Egyetemi oktatóként, kutatói és tanárképzési feladatai mellett is mindvégig szívügyének tekintette az egyetem előtti matematikai tehetséggondozást. Szakkörök, felkészítők és táborok szervezésével, foglalkozások vezetésével teremtett és teremt lehetőséget az elmélyült munkára. Ezeken az alkalmakon a fiatalok megtapasztalhatják, milyen kitartóan keresni egy megoldást, új nézőpontból megközelíteni egy problémát, megfogalmazni és megvédeni egy saját gondolatot. A hasonló érdeklődésű társakkal való találkozás pedig közösséget ad ehhez a munkához.

Az Erdélyi Magyar Matematikaverseny, majd az Országos Magyar Matematikaolimpia versenybizottságának a kezdetektől tagjaként, később elnökeként meghatározó szerepet vállalt a verseny szakmai munkájában. A feladatok kiválasztása, a megoldások értékelése és a szakmai következetesség biztosítása nagy felelősség. Mindez hozzájárul ahhoz, hogy a verseny az eredeti gondolkodás megmutatásának, a tehetségek felismerésének és a további fejlődés ösztönzésének helyszíne legyen.

Munkásságának különösen értékes része a leendő tehetséggondozó pedagógusok felkészítése. Egyetemi oktatóként arra neveli hallgatóit, hogy a tehetség felismerését és gondozását tanári hivatásuk természetes részének tekintsék. Ehhez közvetlen tapasztalatszerzési lehetőséget is kínál: ifjúsági segítőként bevonja őket a tehetséggondozó táborok munkájába. Belehallgathatnak a foglalkozásokba, megfigyelhetik a tapasztalt oktatók módszereit, együtt gondolkodhatnak a diákokkal, és maguk is vezethetnek tevékenységeket. Így fokozatosan tanulják meg, hogyan lehet jó kérdésekkel segíteni, megfelelő kihívást választani, és teret engedni a tanulók önálló ötleteinek. A táborokban a tanári felelősséget és az alkotó pedagógiai munka örömét egyaránt megtapasztalhatják.

Tankönyvszerzői, feladatgyűjtemény-szerkesztői és módszertani munkája ugyanezt a törekvést szolgálja. Szakköri kiadványai, a matematika tanításáról szóló kötetei és a kíváncsiságvezérelt tanulást támogató munkái a tanórákhoz és a tehetséggondozó foglalkozásokhoz is szakmai segítséget nyújtanak. A kutató jellegű feladatok révén a kérdezés, a kísérletezés, a sejtések

megfogalmazása és az indoklás kerül előtérbe. Ez a szemlélet a fiatalok önálló gondolkodását és a pedagógusok módszertani megújulását egyaránt támogatja.

A közel két évtizede működő SimpleX Egyesület alapítójaként és elnökeként közösségi és szervezeti keretet teremtett a tehetségsegítő kezdeményezéseknek. Az Erdélyi Tehetségsegítő Tanács elnökeként tevékenysége a matematika határain túlra is kiterjedt. Különböző tehetségterületek támogatásával, pedagógusok, intézmények és szakmai közösségek összekapcsolásával az erdélyi magyar tehetséggondozás egészét szolgálja. Ez a munka hosszú távú gondolkodást kíván: olyan együttműködések és lehetőségek megteremtését, amelyekre a fiatalok és az őket segítő szakemberek később is építhetnek.

Elkötelezettségének közvetlen, helyi példája, hogy immár második éve a Hargita Megyei Kiválósági Központ önkéntes oktatójaként is tevékenykedik. Tudásával, idejével és személyes jelenlétével támogatja a megye tehetséges diákjait. Ebben ugyanaz a tenni akarás mutatkozik meg, amely egykor a középiskolásként megtartott első szakkörök elindítására ösztönözte.

András Szilárd életútjában a diákokkal végzett munka, a tanárképzés, a szakmai alkotás és a közösségépítés egymást erősíti. Az egykori szakkörvezető diák ma fiatal tehetségeket és leendő tanárokat indít el, munkájukhoz tudást, tapasztalatot és példát adva.

Kimagasló tehetséggondozó munkájának elismerése ezért egy több nemzedéket összekapcsoló életút méltatása is. Köszönet illeti a fiatalokra fordított figyelemért, a megosztott tudásért, az önként vállalt feladatokért és a kitartó közösségi munkáért. Munkásságának egyik legszebb eredménye, hogy az általa támogatott fiatalok közül sokan ma már maguk is felismerik, bátorítják és segítik mások tehetségének kibontakozását.